

12.05.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**12 Mayıs 2023
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

12 Mayıs 2023 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

— Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 147)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremler Nedeniyle Söz Konusu Depremlerden Etkilenen Yerlerde Kamu Personeline Tazminat ve Fazla Çalışma Ücreti Ödenmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 7267)

— Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 7268)

— Gaziantep İli, Şehitkâmil İlçesi, Taşlıca Mahallesi (4182 Parsel) Bulunan Alanın Gaziantep Sanayi Alanı Olarak Belirlenmesi ile Gaziantep İli, İslahiye İlçesi, Esenler (118 Ada, 46 Parsel) ve Yolbaşı (143 Ada, 42 Parsel) Mahallelerinde Bulunan Alanların İslahiye 2. OSB Genişleme Sanayi Alanı Olarak Belirlenmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7269)

— Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar (Karar Sayısı: 7270)

— Kırklareli İli, Demirköy İlçesi Sınırları İçerisinde Bulunan Mert Gölü, Mert Gölü Yerleşimi ve Longoz Ormanları Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi Sonucunda, Bazı Alanların Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7271)

— Hatay İli, Payas İlçesi, Yakacık Mahallesi Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların, Yeni Devlet Hastanesinin Yapımı Amacıyla Payas Belediye Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7272)

— Trabzon İli, Dernekpazarı İlçesi, Merkez ve Zincirlitaş Mahalleleri Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların, Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Kapsamında Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7273)

— Sivas İli, Gürün ve Kangal İlçeleri ile Malatya İli, Kuluncak İlçesinde Bulunan Bazı Taşınmazların, Kuluncak İlçesinin İçme ve Kullanma Suyu İhtiyacının Karşılanmasına Yönelik “Sarıca İçme Suyu İsale Hattı Projesi”nin Yapımı Amacıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7274)

- Alanya 2. Merhale Projesi Kapsamındaki Dim Barajı Sulama İnşaatı İşinin Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7275)
- 154 kV İskenderun II TM-Antakya III TM Enerji İletim Hattının 169-173 Numaralı Direkleri Arasının Sağlık Bakanlığı Tarafından Yapılan Hastane İnşaatı Kapsamında Deplase Edilecek Olması Nedeniyle Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7276)
- 154 kV G4-Bor-3 GES TM-Bor TM Enerji İletim Hattı Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7277)
- Buldan İlçesi Doğal Gaz Boru Hattı Projesi ve Derik İlçesi Doğal Gaz Boru Hattı Projesinin Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7278)
- Ordu İli, Kabadüz İlçesinde Tesis Edilecek Doğal Gaz Dağıtım Sistemi Kapsamında İhtiyaç Duyulan Bazı Taşınmazların Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7279)

YÖNETMELİKLER

- Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 7280)
- Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 7281)
- Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 7282)
- Gemi Sicil Yönetmeliği (Karar Sayısı: 7283)
- Engelli Bireylere Kimlik Kartı Verilmesine ve Ulusal Engelli Veri Sistemi Oluşturulmasına Dair Yönetmelik
- İşkolları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İçişleri Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- Polis Meslek Eğitim Merkezleri Giriş Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Uludağ Alan Planlarının Hazırlanması ve Yürürlüğe Konulmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

- Sözleşmeli Erbaş ve Erlerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İstihdamına Dair Yönetmelik
- Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ticaret Bakanlığı Taşra Teşkilatı Personeli Kılık ve Kıyafet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Sağlık Sigortası Alternatif Geri Ödeme Yönetmeliği
- Patent Vekilliği ve Marka Vekilliği Sınav, Sicil ve Disiplin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

KURUL KARARI

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 11/05/2023 Tarihli ve 11846 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 13/12/2022 Tarihli ve E: 2019/88, K: 2022/159 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 16/2/2023 Tarihli ve E: 2022/146, K: 2023/31 Sayılı Kararı

YARGITAY KARARI

- Yargıtay 7. Hukuk Dairesine Ait Karar

Kırmızı ette fiyat düşüşü kısa sürdü

Kırmızı ette, son bir hafta gerilemeye başlayan fiyatlar dün yapılan kesimlerle yine artışa geçti. İstanbul Perakendeci Kasaplar Esnaf Odası Başkanı Aydın Tüfekçi, geçtiğimiz haftadan bu yana karkas etin kilogram fiyatında 20 lira düşüş yaşandığını, fakat dün yapılan kesimlerle 5 lira zam geldiğini söyledi.

MEHMET HANİFİ GÜLEL /İSTANBUL

Geçtiğimiz hafta kırmızı et fiyatlarında yaşanan gerileme, dün yapılan kesimlerle yeniden artışa geçti. Serbest piyasada karkas etin kilogramı fiyatı 240 liraya kadar yükselirken, geçen pazartesi kesimhanelerde fiyatlar 20 lira gerileyerek 220 liraya kadar geriledi. Dün yapılan kesimlerle ise etin kilogramına 5 lira zam yapıldı.

Karkas etin bölgelere göre fiyatının farklılık gösterdiğini kaydeden İstanbul Perakendeci Kasaplar Esnaf Odası Başkanı Aydın Tüfekçi, "Kırmızı et fiyatları son bir haftada 20 lira geriledi. Bu düşüşün nedeni hem iş yokluğun hem de Et ve Süt Kurumu'nun (ESK) zincir marketlere ve et sanayicilerine karkas et vermesinden kaynaklanıyor. Bu çözüm et fiyatlarında geçici olarak görülüyor. Tüm bunlara rağmen dün etin kilosuna 5 lira zam geldi" dedi.

Karkas et fiyatının bölgelere göre değişiklik gösterdiğini bildiren Aydın Tüfekçi, "Dün gelen zam öncesi Çanakkale tarafında karkas etin kilogramı 218 ile 220 lira arasında bulunuyordu. İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu ise karkas etin kilogram fiyatı 210 liraya kadar yer alıyordu. Bu fiyat farklılığı doğuda hayvan sayısının daha fazla olmasından kaynaklanıyor" dedi.

İstanbul'da kasapların karkas etin kilosunu bölgelerden gelen ürünlere göre fiyatının 208 ile 220 lira arasında alım yaptığını aktaran Aydın Tüfekçi, 10 gün öncesine kadar karkas ete haftada iki kez zam geldiğini belirterek, şunları kaydetti: "Şu anda ise haftada bir defa fiyat düşüş yaşanıyor."

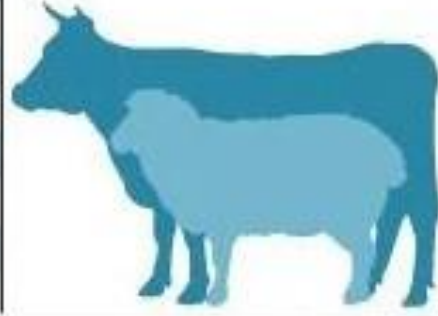
Fiyat düşüşü, reyonlarda etiketlere yansımıştı

Aydın, şöyle devam etti: "Fiyat düşüşünün devam edip etmemesi için dün yapılan kesimler önemliydi. Fakat fiyat düşüşü devam etmedi ve yeniden zam geldi.

İstanbul'da şu an kasapların bulunduğu semte ve ilçeye göre farklılık göstermekle birlikte, kıymanın kilogram fiyatı 330 ile 380 lira arasında bulunuyor. Yine kuşbaşının fiyatı ise 340 lira ile 400 lira arasında değişiyor. Karkas etin fiyatında yaşanan düşüş, reyonlarda etiketlere yansımıştı."

Bölgelere göre 4 Mayıs'ta dana ve kuzu karkas kesim fiyatları

	Dana	Kuzu
Ege Bölgesi	211,25	206,20
Akdeniz Bölgesi	210,60	195,00
Marmara Bölgesi	212,40	216,00
İç Anadolu Bölgesi	211,00	191,20
Doğu Anadolu Bölgesi	204,00	184,00
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	204,00	182,50
Karadeniz Bölgesi	212,50	195,80

Kaynak: UKON

UKON'a göre fiyatlar 15 lira geriledi

Fiyat düşüşü Ulusal Kırmızı Et Konseyi'nin (UKON) kombinalar ve kesimhanelere ait haftalık fiyatlarına da yansdı. UKON'un 4 Mayıs'ta yayımlanan fiyatlara göre dana karkas kesim etin fiyatı 15,3 lira düşerek 209,4 liraya oldu.

Kuzu karkas kesim etin fiyatı ise 8,9 lira düşerek 195,8 liraya geriledi. UKON tarafından yayınlanan karkas kesim fiyatlarına göre bir önceki hafta dana yağsız kesim ortalama fiyatı 224,74 lira yer alıyordu. Yine kuzu karkas kesim fiyatı ise 204,75 lira seviyesinde bulunuyordu.

Toplanan inek sütü miktarı yüzde 6,2 arttı

Türkiye genelinde toplanan inek sütü miktarı, bu yılın mart ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 6,2 artışla 911 bin 760 tona ıktı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2023 yılı Mart ayına ilişkin süt ve süt ürünleri üretimi verilerini açıkladı.

Açıklamada, Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen bölgelerden sağlıklı veri ve bilgi elde edilememesi nedeniyle söz konusu istatistiklerin üretiminde geçici bazı uygulamalara gidildiği ifade edildi.

Bu kapsamda bltene göre, toplanan inek sütü miktarı, martta yıllık bazda yüzde 6,2 yükselerek 911 bin 760 tona ulaştı.

Toplanan inek sütü miktarı ocak-mart döneminde de geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 3,8 artarak 2 milyon 579 bin 211 tona ıktı.

Ticari süt işletmelerince yapılan içme sütü üretimi, martta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 10,9 artışla 138 bin 678 ton oldu. Ocak-mart döneminde de içme sütü üretimi yıllık bazda yüzde 10,7 artarak 416 bin 708 tona yükseldi.

Martta geçen yılın aynı ayına göre ticari süt işletmeleri tarafından yapılan yoğurt üretimi yüzde 2,9 artarak 98 bin 569 tona, ocak-mart döneminde yıllık bazda yüzde 2,4 artışla 272 bin 587 tona ulaştı.

12.05.2023

İnek peyniri üretimi martta yıllık yüzde 3,4 artarak 66 bin 526 tona, ocak-mart döneminde de yüzde 7,7 artışla 188 bin 895 tona çıktı.

Martta ayran üretimi yüzde 2,9 düşüşle 61 bin 631 tona, tereyağı üretimi yüzde 28,2 gerileyerek 8 bin 83 tona indi.

Ocak-mart döneminde ise ayran üretimi yüzde 1,2 artarak 175 bin 263 tona çıkarken tereyağı üretimi yüzde 25,5 azalarak 22 bin 990 tona geriledi.

Şubatta 793 bin 384 ton olan ticari süt işletmelerince toplanan inek sütü miktarı martta yüzde 14,9 artarak 911 bin 760 ton oldu.

Aynı dönemde 132 bin 881 ton olan içme sütü üretimi de yüzde 4,4 artarak 138 bin 678 ton olarak gerçekleşti.

Tavuk eti üretimi azaldı, yumurta üretimi arttı

Türkiye genelinde tavuk eti üretimi, bu yılın mart ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1,5 azalarak 199 bin 950 tona gerilerken tavuk yumurtası üretimi ise yüzde 4,4'lük artışla 1 milyar 726 milyon 837 bin adede yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2023 yılı Mart ayına ilişkin kümes hayvancılığı üretimi istatistiklerini açıkladı.

Buna göre, martta 199 bin 950 ton tavuk eti üretimi gerçekleştirildi. Üretim, geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 1,5 azalırken aylık bazda yüzde 13,5 arttı.

Tavuk yumurtası üretimi, martta aylık bazda yüzde 7, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 4,4 yükseldi. Bu dönemde 1 milyar 726 milyon 837 bin adet tavuk yumurtası üretildi.

Martta kesilen tavuk sayısı yıllık bazda yüzde 6,5 azalarak 109 milyon 48 bin adet olarak kayıtlara geçti. Hindi eti üretimi aynı dönemde yüzde 7,3 azaldı ve 4 bin 303 ton oldu.

Ocak-mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre tavuk yumurtası üretimi yüzde 3,8 artarken tavuk eti üretimi yüzde 2,5, kesilen tavuk sayısı yüzde 6,1 ve hindi eti üretimi yüzde 9,2 azaldı.

Öte yandan, Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen bölgelerden sağlıklı veri ve bilgi elde edilememesi nedeniyle istatistik üretim süreçlerinde geçici uygulamalara gidildi.

Hem KKM hem döviz mevduatı arttı

Kur korumalı mevduat hesabı, yeni rekor seviyesine yükselirken; hacmi 2 trilyon 203 milyar 124 milyon liraya çıktı. Gerçek kişilerin döviz mevduatı, 296 milyon dolar gerilerken; tüzel kişilerin ise, 1 milyar 671 milyon dolar arttı.

İSTANBUL / EKONOMİ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) haftalık verileri kur korumalı mevduat hesabının 5 Mayıs haftasında yeni rekor seviyesine yükseldiğini ortaya koydu. Verilere göre KKM hacmi 2 trilyon 203 milyar 124 milyon liraya yükseldi. Dolar cinsinden KKM büyüklüğü ise BDDK verilerine göre 113.15 milyar dolar oldu. KKM 1 haftada 85.5 milyar lira artsa da vatandaşın döviz mevduatı da 5 Mayıs haftasında yükseliş gösterdi. Merkez Bankası verilerine göre 5 Mayıs haftasında yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 1 milyar 375 milyon dolar artış gösterdi.

Tüzellerin döviz mevduatı 1.6 milyar dolar yükseldi

Gerçek kişilerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 296 milyon dolar gerilerken, tüzel kişilerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 1 milyar 671 milyon dolar arttı.

Merkez Bankası verilerine göre yurtiçi yerleşiklerin dolar cinsi döviz mevduatı geçen hafta 1 milyar 391 milyon dolar yükseldi. Gerçek kişilerin dolar cinsi döviz mevduatı 215 milyon dolar yükseldi, tüzel kişilerin dolar cinsi döviz mevduatı 1 milyar 176 milyon dolar büyüdü.

Fitch'ten Türkiye raporu: Seçim sonucu, kredi notları açısından oldukça önemli

Fitch Ratings, Türkiye'deki seçimlerin güvenilir ve sürdürülebilir bir politika bileşimine geçişle makroekonomik istikrar risklerini azaltabileceği, ancak uzun süreli siyasi belirsizliğin ise makroekonomik baskıları şiddetlendirebileceği uyarısında bulundu.

Uluslararası derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'deki seçimlerin ülkenin kredi notu için çok önemli bir olay olabileceğini belirtti.

Fitch'in açıklamasında, seçim sonrası güvenilir ve sürdürülebilir bir politika bileşimine geçişin, Türkiye'nin makroekonomik ve finansal istikrar risklerini azaltabileceği, dış finansmana erişimini iyileştirebileceği ve istikrarı sağlayabileceği vurgulandı.

Ancak, Fitch ayrıca uzun süreli siyasi belirsizliğin, Türkiye'nin makroekonomik ve ödemeler dengesi baskılarını şiddetlendirebileceği uyarısında bulundu.

Türkiye'de 2023 yılında gerçekleştirilecek olan seçimler, ülkede belirgin şekilde farklı politika yolları nedeniyle çok önemli bir dönüm noktası olarak görülüyor. Fitch, seçim sonrası oluşacak politika bileşiminin ülkenin kredi notu açısından da büyük bir etkisi olacağına dikkat çekti.

Seçim sonrası faizler %50'ye ulaşabilir

Bank of America (BofA) tarafından yayınlanan raporda, Türkiye'deki seçimlerin ilk turda sonuçlanabileceği, yatırımcıların muhalefetin kazanması durumunda para birimindeki değ er kaybı ve faiz artışlarının bankacılık sektörü bilançolarında ve hükümetin yükümlölüklerinde sorunlara yol açabileceği ve Türkiye'deki borcun milli gelire oranının yüzde 50-55 seviyesinde olacağı öngöröldü.

Bank of America (BofA), Türkiye'deki seçimlere ilişkin bir değ erlendirme raporu yayınladı. Raporda, seçimlerin ilk turda sonuçlanabileceği ihtimaline dikkat çekilirken, yatırımcıların mali taraftaki düzenlemeler nedeniyle tedirgin olduğu belirtildi.

Raporda, muhalefetin kazanması durumunda, para birimindeki değ er kaybı ve faiz artışlarının bankacılık sektörü bilançolarında ve hükümetin yükümlölüklerinde sorunlara yol açabileceği ifade edildi. Bazı yatırımcıların da seçimlerden sonra bazı kurumların bilançolarındaki gizli yükümlölük ve maliyetlerin ortaya çıkabileceği yönünde endişeleri olduğu belirtildi.

BofA, Türkiye'deki borcun milli gelire oranının yüzde 50-55 seviyesinde olacağını öngörürken, faizlerin Eylül ayı itibarıyla **yüzde 50'ye** ulaşabileceğine ve TL'nin yüzde 20-25 değ er kaybı yaşayabileceğine dikkat çekti. Ayrıca, kampanya döneminde ücret artışları taahhütleri ve enflasyona ilişkin revizyon görüşmelerinin beklentileri üzerinde yukarı yönlü bir risk yarattığı ifade edildi.

Raporda, Türkiye'deki potansiyel finansman ihtiyaçlarına da değ inilerek, depreme yönelik finansman ihtiyaçları ve kurda yaşanacak artışlara karşılık olarak kamu bankalarına sermaye konulması öngöröldü. Ancak, raporda herhangi bir taraf için net bir zaferin olmayacağı ve ekonomi için kolay bir çarenin olmadığı vurgulandı.

Uluslararası doğrudan yatırımlar 13.5 milyar dolara ulaştı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) 2023 Mart ayına ait Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) tutarını açıkladı. Buna göre, 2023 yılının ilk 3 ayında Türkiye'ye gelen UDY tutarı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23 artış göstererek, 2,311 milyar dolara ulaştı. Böylece, son 12 aylık toplam UDY tutarı 13,527 milyar dolar olarak gerçekleşti.

2023 yılının ilk çeyrek UDY verilerine göre, Türkiye'ye en fazla yatırım yapan ilk 5 ülke sırasıyla Hollanda, Fransa, Almanya, İrlanda ve Luxemburg oldu. Sektörel kırılıma bakıldığında ise, aynı dönemde, imalat sanayi yüzde 57'lik pay ile en fazla UDY çeken sektör olurken, toptan/perakende ticaret yüzde 24 ile ikinci, finans ve sigorta faaliyetleri ise yüzde 4'lük pay ile üçüncü sırada yer aldı.

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı A. Burak Dağlıoğlu UDY rakamlarıyla ilgili değerlendirmesinde, "2023 yılı ilk çeyreğinde Türkiye'ye gelen uluslararası doğrudan yatırım tutarı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23 artış gösterdi ve son 12 aylık kümülatif tutar 13,5 milyar dolar olarak gerçekleşti.

"UDY hareketleri 2022 yılında yüzde 24 oranında düşüş gösterdi"

Bu rakamlar, dünya genelinde yaşanan durgunluğa rağmen, Türkiye'nin yatırım ortamının, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde atılan adımlar sayesinde, uluslararası yatırımcıların gözdesi olmaya devam ettiğinin göstergesidir. OECD'nin Nisan 2023'te yayınladığı rapora göre dünyada UDY hareketleri 2022 yılında yüzde

24 oranında düşüş gösterdi. Hatırlanacağı üzere 2022 yılında Türkiye 13 milyar \$ yatırım çekerken düşüş yüzde 6 ile sınırlı kalmıştı. Aynı raporda dünya geneli için finansal koşullarda sıkılaşma, jeopolitik riskler ve küresel resesyon tehditlerinin devamı öngörülerinde bulunuldu.

Böyle bir ortamda elde ettiğimiz bu rakamlar, Türkiye özelinde pozitif trendin devam ettiğini göstermektedir. Geçtiğimiz haftalarda Sayın Cumhurbaşkanımız Togg Teknoloji Kampüsünde batarya geliştirme ve üretim tesisinin temelini attı, önemli satın alma birleşme işlemleri duyuruldu, Ar-Ge ve mühendislik alanında yatırımlar açıklandı. Tüm bu gelişmeler uluslararası yatırımcıların ülkemize olan güveninin devam ettiğinin açık bir göstergesidir.

Her zaman vurguladığımız gibi, Türkiye tüm yatırımcılar için bölgesel bir merkez haline geldi ve Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Cumhuriyetimizin yeni yüzyılında, Türkiye Yüzyılında, bu konumunu güçlendirerek sürdürmeye devam edecek” şeklinde konuştu.

Türkiye büyümesine yıllık %0.4 katkı eşitlikten gelir

OECD'nin son raporu, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının ülkelerin ekonomik büyümesine vereceği katkıyı ortaya koydu. Rapora göre cinsiyet eşitliğinden en fazla "kâr" edecek 3 ülkeden biri Türkiye olabilir.

Özlem ERMİŞ BEYHAN

Kadın erkek eşitliğinin iş hayatında tam olarak sağlanmasının Türkiye'nin ekonomik büyümesine 2060'a kadar yıllık yüzde 0.40 katkı sağlaması öngörülüyor. Hesap, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) raporundan. Raporda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sadece ahlaki bir zorunluluk değil, aynı zamanda istihdamı artıran ve ekonomik büyümeyi destekleyen bir hedef olduğu vurgulandı.

Pek çok OECD ülkesinde nüfusun yaşlandığının altı çizilen raporda azalan doğurganlık oranına da vurgu yapılarak, "Kadın istihdamını artırmak, önümüzdeki on yıllarda ekonomik büyümenin ve yaşam standartlarının korunmasında çok önemli bir faktör olabilir" ifadesine yer verildi. OECD, cinsiyet eşitliğinin ekonomiye nasıl bir katkı yapacağını ortaya koymak için yaptığı çalışmayı 9 Mayıs tarihinde açıkladığı global raporda paylaştı.

Rapora göre OECD ortalamasında, işgücüne katılım ve çalışma saatlerinde cinsiyetler arası eşitsizliğin eşzamanlı olarak kapanması, kişi başına düşen potansiyel GSYİH büyümesini yılda ek 0.23 puan artırabilir ve bu da 2060 için temel tahminine göre kişi başına GSYİH'de genel olarak %9.2'lik bir artışa yol açabilir.

%20'lik artış öngörülüyor

Rapora göre cinsiyet eşitsizliğinin en yoğun olduğu üç ülke: Meksika, Kosta Rika ve Türkiye'de, yılda yüzde 0,40'tan fazla ek GSYİH büyümesi görülebilir. Bu, 2060 için beklenenden yüzde 17 ila 20 daha yüksek ekonomik üretime karşılık geliyor. Cinsiyet eşitsizliğinin en düşük seviyede olduğu, Letonya, Litvanya ve Slovenya, cinsiyet eşitliğini tam olarak sağlarsa yıllık büyümeye yüzde 0,06 ila 0,08 puan ekleyebilecek. Bu 2060'da yüzde 2 ila 3 büyüme katkısına karşılık geliyor.

Hindistan'dan sonra en kötü durumdaki ülkeyiz

OECD raporunda kadın erkek istihdamı karşılaştırmasında Türkiye erkekler lehine 35 puanı bulan farkla Hindistan'dan sonra eşitliğe en uzak ikinci ülke olarak öne çıkıyor. Türkiye'de işgücüne katılma oranı kadınlarda %28,0, erkeklerde ise %62,8... Rapora göre OECD ülkeleri ortalamasında, eğitim seviyeleri daha düşük olsa bile erkeklerin istihdamı 2021 yılında kadınlara göre yüzde 10,4 daha fazla oldu.

Muharrem İnce adaylıktan çekildi

Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce, cumhurbaşkanı adaylığından çekildiğini açıkladı.

Memleket Partisi Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı adayı Muharrem İnce, bir basın toplantısı düzenleyerek adaylıktan çekildiğini açıkladı. Son 45 gündür hakkında her gün bir iftira atıldığını kaydeden İnce, "Saray'dan para aldı, çekilemez diyenlere o görevimi yapıyor, bu alçaklığı yapanlara sesleniyorum. Benim bu kumpaslardan, bu montajlardan, sahte dekontlardan, korktuğum filan yok. 45 gündür direniyorum. O çekilemez, Saray'dan para aldı diyenler vardı" dedi.

Muharrem İnce, "Adaylıktan çekiliyorum" derken, bunu memleketi için yaptığını bildirdi.

İnce'nin açıklaması şöyle:

"Son 45 günde gördüklerimi 45 senede görmedim, sahte dekontlar, olmayan görüntüler, fotoğraflar. İsrail porno sitesinden görüntüyü alıp, kelleyi kesip koyuyor. Bunu FETÖ'cüler yapıyor. Muhalif olacağım diye paylaşılanlar var. Böylesine iftira furyasını hiçbir siyasetçi görmedi. Bütün bunlar olurken, savcılar, gazeteciler, buna değinmediler, Bir tanesi Emniyet nerde, sahte görüntüler yayınlanıyor. İtibar suikasti yapılıyor. Emniyet, Savcılık görevini yapmıyor. Gazeteci iftira diye yazmıyor.

Özel hayatın gizliliği diyorlar, özel hayatın gizliliği diye yazanlar FETÖ ortağıdır, özel hayatın gizliliği için böyle görüntülerimin olması lazım. Geçmişte yaşandı bunlar. O görüntüle vardı. Benimki öyle değil, benim böyle görüntüm yok. Ses kaydım yok, özel hayat filan değil iftira. Gerçek ya da montaj fark etmez diye yazan da var.

Türkiye Cumhuriyeti devleti itibarımı koruyamadı. Bir yurttaşının, Cumhurbaşkanı adayının itibarını korumakla görevlidir devlet. Savcılar, emniyet itibarımı korumakla görevlidirler. Alenen iftira, 5 milyon dolarlık dekont, nerede bu savcılar.

“FETÖ ve PKK saldırıyor”

Pazar günü bankalar 10 milyon lira havale yapılmış. Oğlumun üzerine 350 milyon dolar, 8 milyar dolara kadar çıktılar. Bu kadar itibar suikasti yapılırken savcıların ortaya çıkmamasını anlayabilmiş değilim. Kamyoncu Şerif'in oğlu fizik öğretmeni Muharrem İnce'yim, benden başka mal varlığını açıklayan kimse yok. Her şey ortada. Ne kadar kaçak FETÖ'cü varsa saldırıyor, bir yandan da PKK saldırıyor.

“Bu kadar dayanıklı olduğumu bilmiyordum”

Her gün bir iftira var. Bu kadar dayanıklı olduğumu ben de bilmiyordum. Memleket Partisi Türkiye geleceği için önemlidir. Mutlaka Meclis'te olmalıdır. HDP, CHP listelerindeki 77 Sadet, Deva, Gelecek var.

Atatürkçülerin mecliste olması lazım. Türkiye'nin sigortası Memleket Partisi istedikleri kadar montaj kaset, dekont yapsınlar her evden bir oy istiyorum.

Saray'dan para aldı, çekilemez diyenlere o görevimi yapıyor, bu alçaklığı yapanlara sesleniyorum. Benim bu kumpaslardan, bu montajlardan, sahte dekontlardan, korktuğum filan yok. 45 gündür direniyorum. O çekilemez, Saray'dan para aldı diyenler vardı. Adaylıktan çekiliyorum, bunu memleketim için yapıyorum."

İTO Meclis Toplantısında Bakan Kurum'a "Burada Siyaset Yapmayın" Çıkişı

İş dünyası da artık sessiz kalmıyor. İstanbul Ticaret Odası (İTO) aylık meclis toplantısında konuşan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'a konuşması sırasında programa katılan İTO Meclis Üyesi Barış Avşar'dan 'burada siyaset yapmayın' tepkisi geldi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) Meclis Toplantısı'nda yaptığı konuşmada siyasete dalınca tepkiler de gecikmedi.

Bakan Kurum, "**Biz hep güvenden, istikrardan yana olduk, olmaya da devam edeceğiz. İstanbul Ticaret Odası da buradaki sanayicilerimiz de iş dünyamız da Recep Tayyip Erdoğan'dan yanadır**" ifadelerini kullandı. İTO Meclis Üyesi Barış Avşar, Kurum'a "**Sayın Bakan'ım, siyaset yapmayın**" ifadeleriyle tepkisini dile getirdi.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) aylık meclis toplantısında konuşan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, göreve geldikleri günden bu yana İstanbul'a, ticarete, sanayiye, şehirciliğe dair tüm çalışmalarında halkın ve ülkenin yararına istişare halinde birlikte çalıştıklarını söyledi.

12.05.2023

Sanayicilerin ve iş dünyasının Recep Tayyip Erdoğan'dan yana olduklarını kaydeden Kurum'a İTO Meclis Üyesi Barış Avşar tepki gösterdi. Avşar, Kurum'a, **"Sayın Bakan'ım, siyaset yapmayın"** dedi.

Söz konusu olayın ardından sosyal medya hesabından açıklama yapan Avşar, **"Sevgili dostlar, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, bugün İTO Meclisimize ziyarete geldi. Ancak meclis kürsüsünde misafir adabının çok dışına çıkarak siyaset yapmaya başladı. Bende kendisine cevabını verdim. İstanbul Ticaret Odası sizin arka bahçeniz değil"** ifadelerini kullandı.

Millet İttifakı liderlerinden ortak açıklama

CHP Genel Merkezi'nde bir araya gelen Millet İttifakı'nın 6 lideri tarafından yapılan açıklamada, "Hiçbir sandık boşta bırakılmayacak, seçim, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin demokrasi geleneğine gölge düşürülmeksizin sonuçlanacaktır." denildi.

Millet İttifakı'nın liderleri, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu, DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu ve Demokrat Parti Genel Başkanı Gültekin Uysal, CHP Genel Merkezi'nde bir araya geldi.

Seçim gündemiyle gerçekleştirilen toplantının ardından yazılı açıklama yapıldı.

Açıklamada şunlar kaydedildi:

Millet İttifakı genel başkanları olarak, bahara 48 saat kala bir araya geldik. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi'nde, 13. Cumhurbaşkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun ev sahipliğinde gerçekleştirdiğimiz toplantıda, kampanya sürecinde yürütülen çalışmalar ve yaklaşık 1,5 yıldır sürdürülen sandık güvenliği hazırlıklarını ele aldık.

Büyük bir inanç, kararlılık ve gönül rahatlığıyla söylemek isteriz ki, ülkemize baharı getirecek 14 Mayıs 2023 Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimine tüm kadrolarımızla hazırız.

12.05.2023

Milletimiz müsterih olsun;

Millet İttifakı, 192 bin 229 sandık için 561 bin 977 görevli ve gönüllü ile hazırdır. Ayrıca gönüllü avukatlar, ihtiyaç halinde, her itirazı dikkatle inceleyecek şekilde, oy kullanılan her noktada hazır bulunacaktır. Hiçbir sandık boşta bırakılmayacak, seçim, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin demokrasi geleneğine gölge düşürülmeksizin sonuçlanacaktır.

Aziz Milletimiz,

Türkiye yeni bir dönemin eşiğindedir. Bu yeni dönem, liyakatli kadrolar, şeffaf ve adil yönetim anlayışıyla inşa edilecektir.

Beklentimiz, oy kullanma hakkına sahip 64 milyon 114 bin 341 seçmenimizin, eksiksiz şekilde, demokrasiye katkı sunmasıdır.

Millet İttifakı liderleri olarak, güzel ülkemizde demokrasiyi inşa edeceğimize söz veriyoruz."

Seçim st düzey bürokrasiyi de etkileyecek

14 Mayıs'ta yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimi sonrasında, bakan yardımcılardan, ekonomi ve güvenlik bürokrasisine, valilerden bykelilere kadar yüzlerce bürokratin görev süreleri sona erecek.

Canan SAKARYA

Cumhurbaşkanlığı seçimleri yüzlerce st düzey bürokrasiyi de etkileyecek.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesinin ardından 10 Temmuz 2018 yılında yayımlanan 3 Numaralı st Kademe Yöneticileri ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Atama Usullerine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararname ile st düzey bürokratların görev süresi cumhurbaşkanının görev süresi ile ilişkilendirildi. Söz konusu kararnamenin 'Görev Süreleri' başlıklı 4. Maddesine göre, st düzey kamu yöneticilerinin görev süresi atandıkları tarihte görevde bulunan Cumhurbaşkanının görev süresini geçemiyor. Cumhurbaşkanının görevi sona erdiğinde, bunların görevi de sona erecek. Ancak, yerlerine atama yapıncaya kadar görevlerine devam edecekler. Görev süreleri sona erenler, yeniden atanabilecek. Bunlar, görev süreleri sona ermeden de Cumhurbaşkanınca görevden alınabilecek.

Ekonomi bürokrasisinde de görev süreleri dolacak isimler var

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, ekonomiyle ilgili pek çok önemli kurumu da kapsıyor. Merkez Bankası'ndan, Gelir İdaresine, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Başkan ve yelerinden, Türkiye Varlık Fonuna kadar pek çok kurumu ilgilendiriyor. 3 numaralı

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre, görev süresi cumhurbaşkanının görev süresi ile ilişkilendirilen kadrolardan bazıları şöyle:

Diyanet İşleri Başkanı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Devlet Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri, Savunma Sanayii Başkanı, Bakan Yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Ofis Başkanları, Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kurul Başkanları, TRT Genel Müdürü, TRT Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı, Özelleştirme İdaresi Başkanı, Sayıştay Başsavcısı, Valiler, Büyükelçiler, Daimi Temsilci/delegeler, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Başkan ve Üyeleri, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkan ve üyeleri, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, İç Denetim Koordinasyon Kurulu Üyeleri, Yunus Emre Vakfı Mütevelli Heyet Üyeleri, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkan ve üyeleri, Rektörler (Milli Savunma ve Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi rektörleri dahil), Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkan Yardımcıları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Rehberlik ve Denetim Başkanı, Gelir İdaresi Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı, Bakanlıkların Teftiş Kurulu, Teftiş, Rehberlik ve Teftiş, Rehberlik ve Denetim, Denetim Hizmetleri Başkanları İle Diğer Kurul Başkanları, Diyanet İşleri Başkanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanı, Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı, Diyanet İşleri Başkan Yardımcıları, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkan Yardımcıları, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı Başkanları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreter Yardımcıları, Savunma Sanayii Başkan Yardımcıları, Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum Ve Kurul Başkan Yardımcıları, Merkez Bankası Başkan Yardımcıları, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı, Türkiye Bilimsel Ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanı, İklim Değişikliği Başkanı, Göç İdaresi Başkanı, Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanı, Helal Akreditasyon Kurumu Yönetim Kurulu Başkanı, İller Bankası Genel Müdürü, Basın İlan Kurumu Genel Müdürü, Türkiye Varlık Fonu Yönetim Kurulu Başkanı, Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Adli Tıp Kurumu Başkanı, Avrupa Birliği Eğitim Ve Gençlik Merkezi Başkanı, Türkiye'nin Taraf Olduğu Uluslararası Anlaşmalar Gereği Kurulan Üniversitelerin Mütevelli Heyeti.

Hem cari açık büyük, hem finansman kötü!

Alaattin AKTAŞ

12 Mayıs 2023 Cuma

Cari işlemler dengesinde mart ayında biraz soluklandık... Geçen yılın mart ayında 5.6 milyar dolar olan açık, bu yıl 4.5 milyar dolara indi.

Ancak tek bir aydaki gerçekleşme; artış ya da düşüş, o kadar da önemli değil. Marttan marta gerileme yaşanmakla birlikte ilk çeyrekteki açık da, son bir yıldaki açık da önceki dönemin epeyce üstünde. Özellikle yıllıklandırılmış açıktaki artış çok belirgin. Geçen yıl martta 18 milyar dolar olan yıllık açık bu yıl 54 milyar dolar düzeyinde bulunuyor.

Ancak ödemeler dengesinde cari açığın boyutu kadar önemli bir başka sorun daha var. Cari açık büyük, bu yetmezmiş gibi finansman kalitesi çok bozuk.

Yeri gelmişken bir kez daha belirtelim; zaman zaman cari açığın finanse edilememesi gibi sözler duyarız. Bu temelden yanlıştır. Finanse edilemeden cari açık verilemez çünkü. Bir cari açık söz konusu ise, bu açık daha önce mutlaka finanse edilmiştir ki açık verilebilsin.

Burada kastedilen aslında finansmanın kalitesidir. Cari açığı hangi kaynakla finanse etmişiz; kastedilen, kastedilmesi gereken budur.

Marttaki açık borçla kapatıldı

Önce mart ayına bakalım. Mart ayında ödemeler dengesini dengesizleştiren önemli bir kalem var, önce ona vurgu yapmak gerek. Marttaki net hata noksan negatif 2.4 milyar dolar oldu. Hani net hata noksan genellikle pozitif olur ve bu da kaynağı belirsiz para girişi olarak nitelenir, bu nitelemenin altı da yine ağırlıklı kara para olarak doldurulur ya, bakın işte bu sefer de 2.4 milyar dolar çıkış var. Ne diyeceğiz buna! İlk çeyrekteki net hata noksan da bu çıkıştan sonra yine negatif olmak üzere 800 milyon dolar olarak gerçekleşti. Zaten net hata noksanın zaman içinde sıfıra yaklaşması beklenir. Ama kimi dönemler için bunun sağlanamadığı da biliniyor.

Şimdi dönelim mart ayındaki finansmana... Martta 4.5 milyar dolarlık cari açık verildi, 6.9 milyar dolarlık da finansman sağlandı. Bu finansmanın tümü borçlanma yoluyla gerçekleştirilmiş, 7.5 milyar dolarlık borçlanma var. Oysa finansman kaleminin kalitesini ortaya koyan doğrudan yatırım ve portföy yatırımının büyüklüğü. Ne var ki portföy yatırımları yoluyla giriş şöyle dursun bir ayda 1 milyar dolar çıkmış.

Doğrudan yatırım olarak gelen para ise yalnızca 238 milyon dolar. Ama öyle hemen doğrudan yatırım olarak 238 milyon dolar da olsa döviz gelmiş diye sevinmeyelim! Mart ayında gayrimenkul satışından gelen döviz 453 milyon dolar. Yani gayrimenkul dövizini olmasa doğrudan yatırımla net giriş değil, 215 milyon dolar çıkış var.

İlk çeyrekte rezerv kullanıldı

Yılın ilk çeyreğinde verilen 23.6 milyar dolarlık cari açığa karşılık 24.4 milyar dolar finansman sağlandı. Bu tutarda da portföy yatırımı ve doğrudan yatırım yok sayılır.

Üç aylık dönemdeki cari açığın finansmanında 14.3 milyar dolarla en çok Merkez Bankası rezervi kullanıldı. Bu dönemde borçlanma yoluyla da 9.6 milyar dolar sağlandı.

Borçlanma... Üstelik pahalı

Cari açığın finansmanında borçlanma tabii ki başvurulabilecek bir yöntem. En iyisi doğrudan yatırım, olmadı portföy yatı yatırımı ama bunlar yetmezse çaresiz borçlanılacak.

Ne var ki ödemeler dengesi finansmanı için bir kaliteden söz ediyorsak, borçlanmanın da kalitesi var. Türkiye son dönemde yüksek faizle borçlanmak durumunda kalıyor. Kuşku yok ki bu da tercih edilecek bir seçenek değil. Bu çaresizlik yüzünden razı olunan bir seçenek.

Öncelik belli...

Türkiye'nin önceliği tabii ki cari açığı küçültmek ve mümkün olursa fazlaya geçmek. Ama bunun öyle bugünden yarına, birkaç yılda gerçekleştirilmesi hiç mi hiç mümkün değil.

Dolayısıyla açığı zamanla küçültmek gibi bir amaç söz konusu. Ama kısa vadede yapılabilecek olan belli. Açık birden azalmayacaktır da finansman kalitesi düzeltilebilir. Bunun yolu da doğrudan yatırım ve portföy yatırımı yoluyla döviz girişini artırmaktan, bunlar da yetmedi mi borçlanırken daha uygun koşullu borçlanmaktan geçiyor.

Cari açık mart ayında biraz olsun hız kesti (Milyon dolar)

	Mart		Üç aylık		Yıllık	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
A-Cari işlemler hesabı	-4.484	-5.579	-23.591	-17.765	-54.221	-18.279
a-Dış ticaret dengesi	-6.298	-6.473	-29.315	-21.312	-97.506	-43.628
İhracat	23.379	22.654	61.057	60.164	254.292	235.404
İthalat	29.677	29.127	90.372	81.476	351.798	279.032
b- Diğer	1.814	894	5.724	3.547	43.285	25.349
B-Sermaye hesabı	-10	-2	-50	-3	-82	-46
C-Finans hesabı (net)	-6.938	-3.734	-24.441	-12.026	-35.300	-14.900
a-Finans hesabı (brüt)	-6.674	772	-10.159	-4.360	-40.995	-32.238
Doğrudan yatırımlar	-238	-189	-889	-653	-8.405	-6.247
Portföy yatırımları	1.033	3.054	303	4.896	8.935	3.793
Diğer yatırımlar	-7.469	-2.093	-9.573	-8.603	-41.525	-29.784
b-Rezerv varlıklar	-264	-4.506	-14.282	-7.666	5.695	17.338
D-Net hata ve noksan	-2.444	1.847	-800	5.742	19.003	3.425

Cari açık martta 4,5 milyar dolar oldu

Naki BAKIR

12 Mayıs 2023 Cuma

Yılın ilk çeyreğinde kümülatif açık yüzde 32,8 artışla 23,6 milyar dolar oldu. Yıllık cari açık ise önceki aya göre düşmekle birlikte 54 milyar 221 milyon dolarla yine yüksek kaldı. Ocak ayında 10 milyar doları aşarak tüm yılların aylık rekorunu kıran, şubatta da yine yüksek düzeyde gerçekleşen cari işlemler açığı, martta 4,5 milyar dolarla görece daha düşük çıktı.

Türkiye'nin, ocakta 10,3 milyar dolarla tarihindeki en yüksek aylık düzeyi gören, şubat ayında da 8,8 milyar dolarla yine yüksek çıkan cari işlemler açığı, mart ayında ise 4,5 milyar dolarla geçen yılın aynı ayındakinin altında gerçekleşti. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Mart 2023'e ait ödemeler dengesi verilerini açıkladı.

Buna göre cari açık mart ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 19,6 küçülerek 4 milyar 484 milyon dolar oldu. Ocak-mart döneminde verilen kümülatif açık 23 milyar 591 milyon dolarla geçen yılın eş döneminin yüzde 32,8 üzerinde gerçekleşti. Şubat sonunda 55 milyar 316 milyon dolar olan yıllık cari açık ise mart sonu itibarıyla biraz düşerek 54 milyar 221 milyon dolar olmakla birlikte yine yüksek kaldı.

Büyük bölümü dış ticaretten

Dış ticaret cephesi, martta da cari açığın ana kaynağı oldu. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret verilerine göre geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,7 daha düşük olmakla birlikte bir ayda 6 milyar 298 milyon dolar açık verildi. İlk üç ay itibarıyla ise dış ticaret açığı yüzde 37,6 artışla 29 milyar 315 milyona ulaştı.

Bu kapsamda genel mal ihracatı martta yüzde 1,9 artarak 22 milyar 990 milyon, ithalatı ise yüzde 0,1 azalarak 28 milyar 47 milyon dolar oldu. Genel mal ticaretindeki açık yüzde 8,5 küçülerek 5 milyar 57 milyon dolar düzeyinde oluştu.

İlk üç ay itibarıyla ise genel mal ticareti kapsamında ihracat yüzde 0,7 artışla 60 milyar 314 milyon, ithalat yüzde 0,6 artışla 79 milyar 832 milyon dolar, açık da yüzde 0,1 büyüyerek 19 milyar 518 milyon dolara ulaştı.

Martta daha az altın ithali

Altın ithalatı ise martta önceki aylara göre daha düşük kaldı. Parasal olmayan altında aylık ihracat yüzde 133 artışla 368 milyon dolar olurken, ithalat ise yüzde 56,7 artışla 1 milyar 630 milyon doları buldu. Buna göre parasal olmayan altın ticaretinde verilen açık ise martta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 32 büyüyerek 1 milyar 262 milyon dolar oldu.

Ocak-mart dönemi itibarıyla ise altın ihracatı yüzde 170,5 artışla 687 milyon dolar olurken, ithalatı yüzde 406 artışla 10 milyar 540 milyon dolara, bunun sonucunda altın dış ticaretindeki açık da yüzde 438,7 büyüyerek 9 milyar 853 milyon dolara ulaştı. Öte yandan transit ticaret işlemlerinden de aylık bazda 21 milyon, ilk üç ayda toplam 56 milyon dolarlık bir net gelir elde edildi.

Mart ayında, taşımacılık, turizm, yurt dışı müteahhitlik gibi kalemleri kapsayan hizmetler dengesinde geçen yılın aynı ayına göre yüzde 29,2 daha fazla olmak üzere net 3 milyar 88 milyon dolar gelir sağlandı. Bunun da büyük bölümü turizm ve taşımacılık hizmetlerinden geldi. Hizmetler gelirleri ilk üç ayda yüzde 33,8 artışla 8 milyar 381 milyon dolar oldu.

Doğrudan yatırım, portföy yatırımı ve faiz gelir giderlerini kapsayan birincil gelir dengesi kaleminde martta net 1 milyar 354 milyon dolar “net çıkış”; karşılıksız transferleri kapsayan ikincil gelir dengesi kaleminde ise 80 milyon dolar net giriş kaydedildi. Ocak-mart döneminde birincil gelir dengesindeki net çıkış 2 milyar 567 milyon dolara ulaşırken, ikincil gelir dengesinde de 90 milyon dolarlık bir net çıkış yaşandı.

Cari açığın finansman boyutuna bakıldığında; doğrudan yatırımlarda mart ayında 238 milyon, ocak-mart döneminde 889 milyon dolar net giriş olduğu görüldü. Portföy yatırımlarında mart ayında 1 milyar 33 milyon, ilk çeyrekte de kümülatif bazda 303 milyon dolar net çıkış olduğu belirlendi.

Yurt içi bankaların yurt dışı efektif ve mevduatları, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları ile genel hükümet, bankalar ve özel sektörün yurt dışından sağladığı kredileri kapsayan “diğer yatırımlar” kaleminde net girişler martta 7 milyar 469 milyon, ilk çeyrekte 9 milyar 573 milyon dolar oldu.

Resmi rezervlerde mart ayında yaşanan 264 milyon dolarlık azalma ile birlikte ocak-mart dönemindeki erime 14 milyar 282 milyon dolara ulaştı. Net hata ve noksan kaleminde ise mart ayında 2 milyar 444 milyon dolar çıkış yaşanırken, ilk çeyrek itibarıyla net çıkış 800 milyon dolar oldu.

Enerji ve altın hariç 4,3 milyar dolar fazla

Cari işlemler açığındaki hızlı büyümede de ithal enerji faturası yanında, genel mal kategorisinde yer alan (rezerv olarak tutulamayan) “parasal olmayan altın” ithalatındaki rekor artış etkili. Net enerji ürünleri ithalatı hariç cari işlemler dengesi martta 110 milyon dolar fazla, ocak-mart dönemi itibarıyla ise 5 milyar 529 milyon dolar açık verdi. Net altın ithalatı hariç cari açık ise mart ayında 3 milyar 222 milyon, ocak-mart döneminde 13 milyar 738 dolar olarak gerçekleşti. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabının ise martta 1 milyar 372 milyon, ocak-mart döneminde 4 milyar 324 milyon dolar fazla verdiği dikkati çekti.

Abdulkadir Selvi

Anketler ve meydanlar kimi gösteriyor

Kılıçdaroğlu'na yüzde 60'la kazandıran anketler seçim günü yaklaştıkça yüzde 50'ye kadar geriledi.

Ama pes etmiyorlar. Son güne kadar yayınlayacakları anketlerle Kılıçdaroğlu'nu kazanıyor gösterecekler. Çünkü anketler üzerinden algı operasyonu yapıyorlar. Önümde tam 7 ayrı anket sonucu duruyor: Benim düzenli olarak takip ettiğim güvenilir firmaların anketlerine göre Kılıçdaroğlu yüzde 47'yi aşamıyor. Muharrem İnce'nin kaset darbesiyle tasfiye edilmesi ise Kılıçdaroğlu'na yaramıyor. Tam aksine mücadelesini kirletiyor. Güvenilir anketlere göre Erdoğan yüzde 50'yi aştı. Seçim ilk turda bitiyor ve Erdoğan yüzde 50'nin biraz üzerinde seçimi kazanıyor. Çünkü son sözü anketler değil, millet söyleyecek.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ FETÖ KASETLERİYLE DİZAYN EDİLMEK İSTENİYOR

Muharrem İnce, çok ağır bir siyasi linçe maruz kaldı. FETÖ'nün porno sitelerden derlediği iğrenç şantaj-montaj kasetleri ile cumhurbaşkanı adaylığından çekilmeye zorlandı.

FETÖ, şantaj montaj kasetleri ile Baykal'ı devirip CHP'yi dizayn etmişti.

Baykal'ı tasfiye ettikleri 10 Mayıs tarihinde bu kez Muharrem İnce'yi hedef aldılar.

Tarih aynı tarih. Merkez aynı merkez. FETÖ'cü isim aynı isim.

Muharrem İnce bir yandan PKK ile, bir yandan FETÖ ile döne döne mücadele ettiğini söyledi. Haklı. Ama bu tehdit ve şantajlara karşı pes etmeyip mücadele etseydi kahraman olurdu. Daha da büyüdü. Geri çekilmek suretiyle onlara prim vermiş oldu.

Siyasette zamanlama ve duruş önemlidir. Muharrem İnce, içinden geldiği CHP'nin seçimi kazanması adına ilk başta çekilse, feragat etmiş bir siyasetçi olacaktı. Ancak kaset şantajı ve ağır siyasi linç karşısında çekilince diz çökmüş oldu.

HEDEF CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

Burada Muharrem İnce'nin geri çekilme kararından ziyade cumhurbaşkanlığı seçimlerinin FETÖ terör örgütü tarafından şantaj ve montaj kasetleri ile dizayn edilmesi önemli.

CHP-FETÖ EL ELE

Ama o görüntüleri sadece FETÖ'cüler değil, aynı zamanda CHP'deki bir odak yaydı. İnce operasyonunda CHP-FETÖ el ele çalıştı. Muharrem İnce hakkındaki 40 gündür devam eden organize linç hareketinin içinde CHP yöneticileri de vardı. "Küllüye'ye giden CHP'li" ithamının, Muharrem İnce'nin eşinin altındaki arabadan Saray'dan para aldığı suçlamasına, düzenlenen sahte banka dekontlarına kadar CHP içinde FETÖ'yle işbirliği yapan yapının çalışması olduğunu en iyi Muharrem İnce biliyor.

ÖNCE AKŞENER SONRA İNCE

Meral Akşener, "Üç günde siyasi hayatımda işitmediğim linçe ve hakarete maruz kaldım" demişti. Meral Akşener haysiyet mücadelesi vermek yerine kuzu kuzu gitti, o masaya oturdu. O siyasi linçe boyun eğmiş oldu. Muharrem İnce de diz çöktü.

HAİNDİ KAHRAMAN OLDU

Muharrem İnce 11 Mayıs günü saat 14.00'e kadar CHP'liler tarafından hain ilan edilmişti. Aynı Muharrem İnce 11 Mayıs saat 14.00'te cumhurbaşkanı adaylığından çekildikten sonra kahraman oldu.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİNİ KASETLE DİZAYN

FETÖ, kaset kumpasıyla Deniz Baykal'ı tasfiye etti. Baykal'ı tasfiye etmekteki maksat, yerine kimin getirileceğiydi. Kimin gitmesinden ziyade kimin geleceği önemliydi. Baykal'ı kaset darbesiyle CHP Genel Başkanlığı'ndan götürülenler, Kemal Kılıçdaroğlu'nu getirdi. Muharrem İnce'yi kaset darbesiyle cumhurbaşkanı adaylığından geri çektirenler ise, bu kez de Kılıçdaroğlu'nu aynı yöntemlerle cumhurbaşkanı yapmaya çalışıyorlar.

CHP şantaj montaj kasetlerine teslim olmuştu. Ama bu ülkenin cumhurbaşkanlığı böylesine kirli yöntemlerle el değiştirmemeli. Türkiye kaset şantajına teslim olmamalı.

ÖNCE CHP'YE SONRA CUMHURBAŞKANLIĞI'NA

FETÖ'nün kirli yöntemleriyle Muharrem İnce'nin çekilmek zorunda bırakılması, bu seçimi Kılıçdaroğlu hakkında şaibeli hale getirdi. CHP Genel Başkanlığı koltuğuna FETÖ'nün şantaj kasetleri sonucunda oturan Kılıçdaroğlu, cumhurbaşkanlığı makamına da FETÖ'nün kirli kumpasları sonucunda mı oturtulmak isteniyor, sorusu gündeme geldi. Cumhurbaşkanı Erdoğan meydanlarda bu soruyu sormaya başladı. Baykal'ın akıbetine ve Muharrem İnce'ye bakınca bu soru haksız bir soru değil.

KİRLİ YÖNTEMLER DEVREYE SOKULDU

Bu seçimde mafya liderleri devreye sokuldu. Bu seçimde Kandil'deki terör baronları devreye sokuldu. The Economist'ten Washington Post'a kadar İngiliz ve Amerikan basını devreye girdi. Kirli siyaset adına sonunda FETÖ'nün şantaj montaj kasetleri piyasaya sürüldü. Erdoğan'ı devirme adına kirli ve karanlık ne kadar kaset, ne kadar kumpas planı varsa sahaya sürüldü. O nedenle bu seçim artık ve patates soğan fiyatlarının hesap edileceği bir seçim olmaktan çıktı.

BU SEÇİM NEYİN SEÇİMİ

Bu seçim, cumhurbaşkanlığını şantaj kasetleriyle dizayn etmek isteyenlerle, onlara karşı direnenler arasında bir mücadeleye dönüştü. Bu seçim, FETÖ'nün kaset kumpası ile demokratik siyaset arasında bir mücadeleye dönüştü.

Bu seçim, aynı zamanda FETÖ ile Erdoğan arasında bir seçim oldu. Bu seçim, Kandil ile Erdoğan arasında bir tercihe dönüştü.

ERDOĞAN SEÇİM GÜNÜ NE YAPAR

Cumhurbaşkanı Erdoğan müthiş bir seçim maratonu yürütüyor. Peki seçim kampanyası bitip iş oy verme gününe gelince Erdoğan ne yapıyor? Merak ettim, yakın çevresine sordum. Seçimden önceki son yazım olduğu için paylaşmak istedim.

Erdoğan seçim günü sabah namazını genellikle Eyüp Sultan'da kılıyor. Namazdan sonra Eyüp Sultan Türbesi'ni ziyaret edip dua ediyor. Ardından da annesi ve babasının kabrini ziyaret ediyor. Merhum Erbakan'ın kabrini ziyaret edip dua ettiği de olmuştu. Bu kez Ayasofya'yı ziyaret etmesi de beklenebilir. Çünkü daha önceki seçimlerde Ayasofya kapalıydı, Erdoğan açtı.

Eşiyle birlikte oy verdikten sonra bir süre İstanbul'da oy verme işlemlerini takip ediyor: Seçim sonuçları belli olduktan sonra balkon konuşması yapmak üzere Ankara'ya geliyor.

SEÇİM GÜNÜ KİMLERİ ARIYOR

Bunlar, resmi programında olan faaliyetleri. Ancak bir de Erdoğan'ın manevi dünyasını ilgilendiren yüzü var. Eyüp Sultan'da sabah namazını, belki Ayasofya'yı

ziyareti kastetmiyorum. Erdoğan seçim günü bazı maneviyat büyüklerini ve AK Parti yönetiminden bazı isimleri arıyor. Seçim İşleri Başkanı, Teşkilat Başkanı ve Genel Başkan Vekilleri gibi. Peki onları arayınca ne diyor? “Seçimler için şu kadar vilayetime gittim. Şu kadar miting yaptım. Şu kadar yayına katıldım, şu kadar insanla bir araya geldim. Eksik bıraktığım bir şey oldu mu? Elimden geleni yaptım. Allah şahittir. Siz de şahit misiniz? Bundan sonrası Allah’ın takdirine, milletimizin kararına kalmıştır” diyor.

MANEVİ DÜNYASI

Erdoğan vazifesini en iyi şekilde yapmaya çalışıyor. Ama sonunda takdiri Allah’a ve milletimize bırakıyor. Müthiş bir iman, müthiş bir teslimiyet...

Esfender KORKMAZ

Eksi reel faiz ve büyüme

Dün döviz bozdurmak isteyenler için bankaların verdiği kur 19,52 idi. Döviz büfelerinde ise 20,70 idi. Arada yüzde 6 fark var. Daha önce Merkez Bankası baskısı ile döviz alış ve satış fiyatları arasında fark vardı. Şimdi ise alış fiyatında bankalar ve piyasa olarak ikili piyasa yapısı oluştu. Dahası bankalar kurların çok oynak olduğunu da belirttiler.

2023 yılında kur artışı enflasyonun altında kaldı. Dolayısıyla TL bir miktar değer kazandı. Ama kuru tutmak kolay olmadı. Başta kur korumalı mevduata yüksek faiz verilerek, bütçe ve Merkez Bankası yükü artırıldı. Swap, altın bozdurma, banka işlem sınırlaması gibi geçici önlemler alındı. Dahası 2023 yılında TL az bir değer kazanmış olsa dahi halen MB TÜFE bazlı reel kur endeksine göre döviz sepeti karşısında yüzde 41 oranında daha düşük değerdedir. Bu kadar düşük değerde olması da daha fazla değer kaybetmesini önledi. Ama dediğim gibi kur dengede değil.

Ekonomik istikrar için, arz-talep, tasarruf-tüketim-yatırım, sektörler arası denge, ödemeler bilançosunda denge ve kur dengesi olması gerekir.

Söz gelimi 2009 finansal krizinde, gayrimenkulü temsil eden kağıtlar gerçek fiyatlara göre aşırı balon yaptığı için kriz patladı. Türkiye'de 2021 sonunda eksi reel faiz kararı ile, faktör gelirleri arasında denge bozuldu, ikinci kur şoku yaşadık.

Üretim faktörleri gelirleri;

1. *Toprak ve doğal kaynaklar rantı,*
2. *Sermaye geliri faiz,*
3. *Emek geliri maaş ve ücret,*
4. *Müteşebbis geliri kârdır.*

Genel olarak reel faiz düşük olursa, sermaye daha yüksek reel getiri için kısmen fizikî yatırımlara gider. Kısmen de sermaye piyasası kanalıyla yine yatırımlara gider.

Ancak düşük ve eksi reel faizin de bir sınırı var... Söz gelimi ABD'de FED ve Avrupa Merkez Bankası, 2009 krizi nedeni ile faizleri düşürdüler. Ama yatırım ve ticari kredilerde eksi reel faiz en fazla yüzde 3-4 oldu. TÜFE oranı yüzde 10'lara yükselince de, enflasyonu frenlemek için her iki banka faizleri artırdılar. ABD'de enflasyon yüzde 9'dan yüzde 4,9'a geriledi. Şu anda ABD'de reel faiz var.

Bizdeki eksi reel faiz, 2022 yılında mevduatta yüzde eksi 31 ve ticari kredilerde yüzde eksi 25,95 oldu. Faizde bu kadar yüksek dengesizlik hangi ülkede olursa olsun kriz yaratır.

Ayrıca; Erdoğan tek haneli faiz ekonomiyi canlı tutar, büyümeyi artırır dedi. Tersine sabit sermaye yatırımlarında artış düşük kaldı. 2022 sabit sermaye yatırımlarında büyüme 2,8 oldu. Dahası 2022 son iki çeyrekte düşmeye başladı. 3. çeyrekte eksi 0,8 ve dördüncü çeyrekte ise 2,6 oldu.

Kaldı ki geçmiş yıllara bakarsak; 2003 yılından 2022 yılına kadar reel faiz ile büyüme arasında doğrusal bir ilişki yoktur. Yani faiz düşünce büyüme artmıyor.

Söz gelimi aşağıdaki grafikte, 2021 yılı dışında eksi reel faizle büyüme arasında doğrusal bir ilişki yoktur. Ticari kredilerde ortalama Reel faiz çok yüksek, yüzde 16,14 oldu 2004 yılında büyüme de yüksek 9,4 oldu. 2010 yılına kadar reel faiz yüksek ve fakat büyüme de yüksektir. Sonrasında her reel faizde büyüme de zikzaklı seyretmiş. 2022'de reel faiz çok düşük eksi 25,95 ve fakat büyüme yüksek değil.

Demek ki Türkiye şartlarında, hükümete güvenin olmadığı, plan ve program yapılmadığı ve belirsizliğin yüksek olduğu bir ekonomide, faiz-büyüme arasında doğrusal bir ilişki yoktur.

KREDİ FAİZİ-BÜYÜME

12.05.2023

Bir hükümet faiz kararı verirken geçmiş deneyimlerine bakmaz mı?

2018 kur şokunda Eylül-Ekim aylarında kur şoku ile TÜFE yüzde 25'e yükseldi. Dolar kuru 6,5 lira oldu. MB faizleri yüzde 24'e yükseltti. Ertesi yıl Eylül'de TÜFE yüzde 9'a, dolar da 5,5 liraya geriledi. MB faizleri yeniden kademeli olarak düşürdü.

Hükümet eğer yakın geçmişinde yaptığı doğrunun bu defa tersini yaparsa, gerçekte başka bir hedefi var demektir.

İbrahim Kahveci

Bu kadar yalan olmaz...

Bu kadar rahat yalan konuşan bir yönetim daha önce hiç görmemiştim. Çok açık verilerin dahi tam tersini hiç ama hiç kızarmadan söyleyebiliyorlar.

Mesela “kasadan tek kuruş çıkmadan yapılıyor” dedikleri KÖİ projelerine kasadan her yıl milyarlarca lira Hazine garantisi ödeniyor. Hem de maliyetin çok çok üzerinde bir ödeme...

“Efendim biz yapım aşamasını kastediyoruz” diyorsanız durum daha vahim. Resmen Milleti kandırıyorsunuz demektir.

Ama bugün asıl örneği vereceğim.

2021 sonlarında “Ortada Nass.. var, sana bana ne oluyor” diye başlattıkları ekonomi modelinde güya cari fazla vereceklermiş. Modelin tanıtımını da “Üretim-Yatırım-İstihdam-İhracat” diye yapıyorlar.

Dün yazdım ama tekrar edeyim:

2022 yılında bu model ile ekonomide ne oldu?

Ülke büyümesi %5,6

Tüketim büyümesi %19,7

Finans büyümesi %21,8

Üretim büyümesi %3,3

Yatırım büyümesi %2,8

Ne büyümüş net olarak görülüyor. **Söylediklerinin tam tersi olmuş**. Laf başka sonuç başka.

Ama bugün bunun bir başka sonucuna bakalım: Bu kadar tüketim çılgınlığı olan yerde o tüketimi ülke üretimi karşılamış mı? HAYIR.

demeler dengesi üzerinden söyleyeyim: Dış ticaret dengesi -89.503 milyon dolar açık vermiş. nceki yıl (2021) neymiş bu açık: -29.313 milyon dolar.

Cari denge ise 2022 yılında -48.395 milyon dolar açık vermiş. nceki yıl cari açık -7.232 milyon dolarmış.

Şimdi hop hemen **“enerji faturası cari dengeyi patlattı”** diyorlar. O kadar basit matematik ile söylüyorlar ki, siz de inanırsınız.

Neymiş efendim Ukrayna-Rusya savaşı kınca enerji faturası 40 milyar dolar seviyelerinden 90 milyar dolar seviyelerine yükselmiş... Cari açıktaki 40 milyar dolarlık artış tam da buradan geliyormuş.

Ben size tam rakamları vereyim: 2022 yılında enerji ithalatı 96 milyar 549 milyon dolar. Buradan 16 milyar 374 milyon dolar enerji ihracatını karttığımızda net olarak 80 milyar 175 milyon dolar enerji ithal etmişiz. nceki yıl (2021) net enerji ithalatımız ise 42 milyar 185 milyon dolarmış. Böylece net enerji faturasındaki artış 37 milyar 989 milyon dolar olmuş.

Eeee,,, -7.232 milyon dolar cari açığa bunu eklediğimizde zaten -48.395 milyon dolara çıkan cari açık makul geliyor değil mi?

Şimdi.... durum gerçekte neymiş?

Altta Merkez Bankası’nın yayınladığı “demeler Dengesi” verisinden bir grafik var. Bu grafik diyor ki, enerji hariç cari denge Nisan 2023 itibari ile son 12 ayda +21.871 milyon dolar fazla veriyor. Ama geçen yıl Nisan ayında son 12 aylık enerji hariç cari denge +41.158 milyon dolar fazla veriyormuş.

Yani enerji hariç cari denge düzelmiyor, tersine giderek bozuluyor.

Alttaki grafikte aylık bazda ‘enerji hariç cari dengeyi’ de görüyorsunuz. Eylül 2021’den sonra sürekli düşüş var. Zaten yıllıklandırılmış **enerji hariç cari dengede de Haziran 2021 sonrası başaşağı gidiş net olarak görülüyor.**

Enerji hariç cari denge en iyi dönemini 2019 yılında yaşıyor. Çünkü Berat Albayrak gelmiş ve faizleri artırılmıştı.

Sonra Naci Ağbal döneminde yeniden bir denge sağlanmaya çalışılarak enerji hariç cari denge iyileşmeye başlıyor.

Enerji hariç cari denge nasıl iyileşiyor dersenez aslında çok basit: **Tüketimi sınırlandırarak.**

Negatif faizin tüketimi çılgınca başlattığı dönemde cari dengede bir iyileşme beklemek zaten hayal ürünü.

O nedenle enerji dahil olsun ya da enerji hariç olsun cari denge açık vermeye artarak devam edecektir.

Bu kadar basit bir veriyi bile topluma gerçek dışı söylemlerle aktarmaya çalışıyorlar.

Rakamların dilini bile bizler anlatamazken onlar ekranlardan hiç ama hiç utanma-kızarma duymadan olanların tam tersini söyleyebiliyorlar.

Acaba diyorum, **iktidarda dini hassasiyeti daha düşük bir yönetim olsa ne olurdu?**

Allah'tan bu yönetim dindar...

